

# ספר זכרון

לסופרי ישראל החיים אתנו כיום

יאצור

תולדותיהם ושמות ספריהם הכתובים בשפת עבר ונוגעים בעניני תורת-  
וחכמת ישראל.

נערך בבית מערכת האסיף



## ווארשא

נדפסו ב' סאיר יחיאל האלבער נ"י, ברחוב שמאלע סיללע 4 №

שנה תרמ"ט לפ"ק

---

## СЕФЕРЪ ЗЫКОРОНЪ

т. е.

### Словарь Еврейскихъ Писателей

Издание

Н. СОКОЛОВА

Варшава 1889

въ Типографіи М. І. Гальтера Милая 4

וואהלין) בסוף חדש אלול תר"ו. אביו ר' מנחם נחום, שהיה הורני וסופר מהיר, חנך אותו בדרך החנוך אשר-שרר בימים ההם (למוד ש"ם ופוסקים), אך באהבתו הגדולה לשפת עבר לא מנע אותו גם מן ההגיון בכה"ק. באביב תרכ"ד נסע אי. זיטאמירה ויכנס בראשיה תרכ"ה לבית מדרש הרבנים. בירח סיון תרל"ב גמר חק למודיו בתור רב מוסמך מטעם ויהכבד מאת שלטון ביסדה"ר במטבע זהב בגלל תריותו והנהגתו. אז נתנה עליו משרת טורה באחד בתה"ס העברים שנוסדו מטעם, אך בשנת תרל"ה התפטר ממשרתו ויסע לפטרבורג ושם נכנס אל בית החנוך לחדשת המעשה (Технолог. Инстит.), וכשנת תרל"ו עלה למדרגת השניה, אך מחסרון כסף ומוצא ללחם עזב את הבית והיה שנית למורה, ראשונה בבי"ס מטעם ואחרי שנה — בבית איש פרטי באחד הכפרים. בימים ההם כתב את ספרו „גן שעשועים“ ספר למקרא בשפת עבר לילדי בני ישראל (ווארשא תר"ט) ונדפסו ממנו מאמרים ושירים בהשחר, הבק"א, האסיף ועוד, גם היה יוהר משנה עוזר קבוע במערכת „היום“. בימים האחרונים הורם מאת הממשלה למעלה „אורח נכבד“. עתה הוא עוסק בסדור ספרו „גן שעשועים“ אשר הגדילו והרחיבו ונכח להו"ל בשני חלקים. —

ר' יצחק בן נחמיה ראטנער

Isak Ratner, in Wilno.

נולד בשנת תרי"ו בעיר שקלאוו. למד בילדותו מפי הרה"ג יהושע ליב דיסקין והגה בספרי הנדסה. תרמ"ד ז"ל בפ"ב מחברת בשם „משפט אמת“ בקרת על ספרי הנדסה. ובשנת תרס"ח החל להרפ"ם בוילנא את הספר „יסודי חכמת השעור“ לחו"ס עם הקונים ומלואים והוספות רבות, והלוה אליו לוחות מגבילים מעשרה ציוני מעשר לכל המספרים.

ר' יוסף ב"ר מרדכי ראזענטאל

Josef Rosenthal, in Suwalken.

נולד יום כ"ג שבט תר"ד (14 פעברואר 1844) בעיר סובאלק. בהיותו כבן י"ד שנה ידע כל ספרי החנ"ך כמעט בע"פ, ואז חרל ללמוד אצל מלמד ויחל ללמוד לעצמו ש"ס וכפרשיו, ושני ספרים היו לו לעינים: ס' „דברי משפט“ להגאון סהר"י מלונטשיץ ז"ל, וספר „פתח הבית“ להגאון ר' אברהם גלוגא ז"ל. הראשון נטע בקרבו יושר השכל והשני למדהו להעמיק העיקן בכל דבר. יחד עם למוד התלמוד שקד גם בשפות ומדעים שונים. בשנת תרכ"ו החל להרפ"ם במ"ע „המגיד“ הערותיו בשם „הערות שאנוה מאת ר. ש. שנמשכו והלכו עד תרכ"ט. תר"ל-תרל"ד הרפ"ם הערותיו בשם זה במ"ע „הלכנוק“. תרל"ד הרפ"ם מאמרים תחת אות ר. בהכרמל החדשי. תרמ"ז כתב בהמליץ מאמרו אל הרבנים בשם „אל רועי ישראל“ ולרגל המאמר ההוא כתב בהמליץ עוד הרבה מאמרים, מהם מאמרי סופרים ומהם מאמרי מדע בחכמת ישראל, וביחוד בחכמת המשפט של התלמוד בחימו למשפט רוסי. בשנת ה"ג כתב מאמר על ספר יצירה בכנסת ישראל. באשכול כתב מאמרים: אב, אבות נזקין, אבודה, אכלוה ועוד. מלבד מאמרי מדע כתב בהמליץ שני שו"ח בדבר הלכה: על דבר השחמים (תהום, הצעיר) ועל דבר השטמה (תרום: אחד מתלמידיו של הלל), ונמצאה עוד תשובה ממנו במ' „דברי משה“ להגאון ר' משה אב"ד בנעמאקשט.

ר. הנהו גם כן אומן בשחוק השאך, ובהתחרות (שאך טורניר) שהיתה בשנת 1885 בדרווגעניק קבל הפרעטיע הראשונה.

ר' אהרן ראזענפעלד

A. Rosenfeld, in Kremenzug.

נולד בעיר סצער ברעסעטשאק (פ).